

אוצר השבת

ארויסגענומען פון
ספר אוצר השבת
 ע"י הרה"ג
 ד' דוד דוב מייזליש שליט"א

פרשת וארא

ליל שבת

הַשְּׁרֵת, און ביים צווייטן חרוז דערמאנען מיר אז די מלאכים זענען מלאכי השלום און נישט קיין מלאכי השרת. ווייל בשעת ווען די צוויי מלאכים קומען אראפ פון הימל צו אונזערע נידריגע וועלט, דערקענט זיך זייער גרויסע הימלישע מעלות און זיי האבן בכלל נישט קיין שייכות מיט די מענטשן פון דער וועלט, דעריבער רופט מען זיי מלאכי השרת מלאכים וואס באדינען השם יתברך.

אבער נאכדעם וואס די מלאכים קומען אריין אין די אידישע היזער, ווי זיי זענען די גרויסע און שווערע הַכּוֹת וואס אידישע קינדער האָבן אנגעגרייט לְכָבוֹד שְׁבֵת, די ליכט ברענען, דער שְׁבֵת טיש איז אנגעגרייט, עס שפּירט זיך א שְׁבֵת־דיגע קדושה אין הויז. דעמאלס פארשטייען די מלאכים דעם גרויסן נחת רוח וואס אידן זענען גורם פאר השם יתברך אום שְׁבֵת קדוּשׁ, זענען זיי דעמאלס מוֹדָה אז די אידישע קינדער זענען אזוי חשוב פונקט ווי די מלאכים וואס באדינען השם יתברך, און דער איד איז פונקט ווי זיי, מאכן זיי באלד שלום מיט די מענטשן פון דער וועלט, אין זיי ווערן בְּטֵל צו אידן, דערפאר רופן זיי זיך פון יעצט נאר מלאכי השלום, ווייל זיי מאכן שלום מיט אידישע קינדער, און זיי אנערקענען אז די הייליגע ארבעט און אנגרייטן לְכָבוֹד שְׁבֵת איז העכער ווי זייערע שְׁיָרָה ווי זיי לויבן השם יתברך.

ויחי ראובן עמ"ס חגיגה

פארוואס קומען מלאכים

די מלאכים קומען אונז היטן פון עבירות.

שפת אמת, כליל תפארת

נאך א טעם שטייט אז וויבאלד די יונים האָבן מְפָרָסָם געווען דעם ליגענט אז אזוי ווי שְׁבֵת איז שולט א שלעכטער מִזְל שְׁבֵתאי דעריבער דארף מען מוֹרָא האָבן פון דעם שלעכטן מִזְל, און מען זאל פאסטן אום שְׁבֵת, דעריבער קְדִי מען זאל

יעדע וואָך קומען אנדערע מלאכים

כ"ק מֶרֶן אֲדָמוֹר הגה"ק מסאטמאר זי"ע האָט אמאל שְׁבֵת חול המועד סוכות געזאגט: וואס מיינט איר יעדע שְׁבֵת קומען צוריק די זעלבע מלאכים, נאר לויט ווי אזוי דער מענטש האָט זיך אויף געפירט די פארגאנגענע וואָך, אזעלעכע מלאכים שטעלט מען אים צו. דעריבער האָט ער געזאגט אז שְׁבֵת סוכות זאל מען קוֹדֵם איינלאדענען די אושפיזין און זאגן תיבו תיבו אושפיזין עלאין איידער מען באגריסט די מלאכים ווי מען זאגט שלום עליכם מלאכי השרת וויבאלד נישט די זעלבע מלאכים קומען יעדע וואָך איז נישט שייך צו זאגן דעם כָּל פון תְּדִיר וְשֵׂאִינו תְּדִיר, תְּדִיר קוֹדֵם.

אויך האָט ער מוסיף געווען נאָך א טעם דערויף, אז וויבאלד מיר פֿסק'ענען [סנהדרין צ"ג] אז צְדִיקִים זענען גרעסער פון מלאכים, דעריבער זאל מען קוֹדֵם איינלאדענען די אושפיזין די צְדִיקִים אין די סוכה איידער מען לאדענט אײן די מלאכים.

מושיען של ישראל ח"ה פמ"ח

מלאכי השרת - מלאכי השלום - מלאכי עליון

מלאכי השרת זענען די מלאכים וואס באדינען השם יתברך מיט לידער און געזאנג, מלאכי השלום זענען מלאכים פון פרידן וואס זענען געשטעלט אויף לעבן און שלום און שפיז און רפואות א.ד.ג. מלאכי עליון זענען מלאכים פון אויבערשטן וואס זענען אין די העכערע הימלן.

משמרת שלום סי' כ"ז ס"ח

מלאכי השלום

הרב הקדוש רבי שלום מבעלזא זי"ע ערקלערט דאס ענין וואס מיר זאגן דעם נוסח ביי די זמירות פון שלום עליכם, ווי מיר הייבן אן ביי דעם ערשטן חרוז, דערמאנען מיר אז די מלאכים זענען מלאכי

איז גלייך צו די מעשה מְרַבֶּבָה. און די גְמָרָא זאגט [חגיגה י"ד]: אז ווען מען דְרָשׁנֵט אין די מעשה מְרַבֶּבָה פארזאמלען זיך די מְלָאכִים דאס צו הערן, דעריבער קומען די מְלָאכִים אום שַׁבָּת.

פרי צדיק פ' נח סוף אות ז'

ווילאנג בלייבן די מְלָאכִים

לויט די מְפָרְשִׁים וועלכע מיר האָבן פריער דערמאנט, אז די מְלָאכִים זענען וואס דער מענטש האָט באשאפן א גאנצע וואָך דורך זיינע מְצוּוֹת, אדער אז די מְלָאכִים קומען נאר צו העלפן די נְשָׁמָה יְתִירָה אַרָאָפּ קומען אויף דער וועלט, אדער אז די מְלָאכִים קומען מִמְשִׁיך זיין דעם קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, אדער אז די מְלָאכִים קומען צו דערהייבן דעם גוף, כְּדֵי עַס זאל קענען דערהייבן דעם קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, אדער אז די מְלָאכִים זענען ווי עדי קְדוּשִׁין, וועט אויסקומען אז די מְלָאכִים גייען שוין צוריק אין הימל תִּיכָף נאכדעם וואס זיי האָבן אים געבענטשט.

אבער אין ספר חֶסֶד לְאַבְרָהָם שטייט אז די מְלָאכִים ווארטן דא ביז מוֹצָאֵי שַׁבָּת, כְּדֵי צו באגלייטן די נְשָׁמָה יְתִירָה צוריק אין הימל.

חסד לאברהם אזולאי, מעין ב' נהר מ"ט

אויך לויט דעם מהרש"א אז די צוויי מְלָאכִים זענען שַׁבָּת־דיגע מְלָאכִים וואס זאגן עדות אויב מען היט דעם שַׁבָּת קומט אויך אויס אז זיי ווארטן ביז מוֹצָאֵי שַׁבָּת כְּדֵי צו זעהן אויב מען היט דעם גאנצן שַׁבָּת.

דער מחצית השקל [או"ח סי' רס"ב סק"א] ברענגט אין נאמען פון מהרי"ו אז די מְלָאכִים בלייבן דא ביז מוֹצָאֵי שַׁבָּת. **מחצית השקל שם, ועי' מחזיק ברכה להחיד"א סי' רס"ב ס"ב**

אבער טייל אַהֲרֹנִים זאגן אז די צוויי מְלָאכִים וואס באגלייטן אהיים בלייבן נישט דא גאנץ שַׁבָּת, נאר באלד נאכן באגלייטן גייען זיי צוריק אין הימל, און אַנְדֶּערע מְלָאכִים קומען אין שְׁטוּב און פאר זיי זאגן מיר שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, דעריבער זאגן מיר תִּיכָף נָאך שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם דעם פְּסוּק [תהלים צ"א י"א] כִּי מְלָאכִיו יִצְוֶה לָךְ לְשִׁמְרָךְ בְּכָל דְרָבְרֶיךָ צו ווייזן אז אויסער די מְלָאכִים וואס האָבן אהיים באגלייט האָבן מיר יעצט נָאך אַנְדֶּערע מְלָאכִים אונז צו היטן גאנץ שַׁבָּת.

ליקוטי מהרי"ח

אנדערע אַהֲרֹנִים זאגן אז פונקט ווי יַעֲקֹב אָבִינוּ האָט געהאט צוויי מְחֻנּוֹת מיט מְלָאכִים, אַרְבֵּי יִשְׂרָאֵל־דיגע מְלָאכִים און חוץ לְאַרְבֵּי־דיגע מְלָאכִים, אזוי אויך איז דא וואכענדיגע מְלָאכִים און שַׁבָּת־דיגע מְלָאכִים. דעריבער זאגן מיר שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם פאר די שַׁבָּת־דיגע מְלָאכִים וואס בלייבן אַיִבער אויף גאנץ שַׁבָּת, און צאָתְכֶם לְשִׁלוֹם פאר די וואכענדיגע מְלָאכִים, וואס בלייבן נישט דא אויף שַׁבָּת. **נאות הדשא ח"א עמ' ל"ב בשם אבני נזר**

וויסן אז אַיִדִישֶׁע קינדער זענען נישט אינטער קיין שוים מַזְל, און מיר האָבן נישט קיין מוֹרָא פון די מְזִיקִין, שיקט השם יְתִרְבֶּךָ מְלָאכִים כְּדֵי אונז צו היטן פון דעם שלעכטן מַזְל. **סידור רשב"ן, אות ק"ח שטייט** אין תִּיקוּנֵי זוֹהַר [תכ"ד סף ס"ט]: אז צוליב די גרויסקייט פון די נְשָׁמָה יְתִירָה וואס קומט אַראָפּ אויף דער וועלט, פעלט אויס אז צוויי הימלישע מְלָאכִים פון די העכערע הימלן זאלן איר אַראָפּ באגלייטן כְּדֵי זיי זאלן איר איבער-געבן פאר די אנדערע צוויי מְלָאכִים וועלכע זענען דא אונטן אויף דער וועלט, און זיי זאלן דאס דערנאך אַיִבער געבן פאר דעם מענטש.

שם משמואל פ' תבא שנת תרע"ב ד"ה יש ליתן

נאך א טעם שטייט אז דערפאר קומען די מְלָאכִים, כְּדֵי אריין צוברענגן אין אונז דעם הויכן קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת. **אבני נזר בספר זכרון שלמה ע' מ"ב נאך** א טעם שטייט וויבאלד דער מענטש איז א גאנצע וואָך באשעפטיגט אין זיין אַרבעט, דעריבער איז זייער שווער פאר דעם גוף אריין צו קומען אין דעם רוחניות פון קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, דעריבער קומען קוֹדֵם מְלָאכִים פון הימל צו דערהייבן זיין גוף כְּדֵי צו מאַכן שְׁלוֹם צווישן דעם גוף מיט דעם נְפֶשׁ זאל דער מענטש זאל קענען דערהייבן דעם קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת. **שם וירא עמ' ק"פ נאך** א טעם שטייט וויבאלד עס שטייט אין מְדֻרָשׁ [בראשית רבה פ"א ח'] אז שַׁבָּת איז די פּאָר פון די אַיִדִישֶׁע קינדער, פונקט אזוי ווי ווען מען איז מְקַדֵּשׁ א ווייב זאגט די גְמָרָא [קידושין מ"א] אז עס איז א מְצוּה מען זאל אליינס מְקַדֵּשׁ זיין נישט דורך א שְׁלִיחַ, אזוי אויך דארף זיך יעדער אליינס אנגרייטן צו מְקַבֵּל זיין דעם שַׁבָּת, דעריבער ווען מען זאגט וַיְקַלּוּ וואס איז קְבֻלַּת שַׁבָּת ווערט מען דעמאלס אין א בְּחִינָה פון א חֶתָן וואס מען איז אים מוֹחֵל זיינע עֲבִירוֹת, דערפאר קומען דעמאלס צוויי מְלָאכִים וואס זענען גלייך ווי די צוויי עדי קְדוּשִׁין, און זיי זאגן אים וְסָר עוֹנֶךָ וְחִטָּאתְךָ תִּכְפֹּר ווייל פאר א חֶתָן אין דעם טאַג פון זיין חֲתוּנָה איז מען מוֹחֵל אויף אַלֶּע זיינע עֲבִירוֹת.

דברים אחדים ח"ב דרוש כ"ג

נאך א טעם שטייט, ווייל אום שַׁבָּת ווערט אן עפענטליכע אנטפלעקונג פון די שְׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, אזא סארט הויכע מְדֻרָנָה פון התגלות השכינה וואס